

Publikáció

Fedezze fel koordináta-mérőgépei rejtett tartalékait!

A méretellenőrzés minden gyártó cég számára létfontosságú, mert lényeges információkat szolgáltat a gyártási folyamatok ellenőrzéséhez és a termék minőségének vizsgálatához. A régebbi koordináta-mérőgépek azonban hátráltathatják a munkát, ha nem képesek lépést tartani a változó mérési követelményekkel. A szenzor technika, a méréstechnikai szoftverek és a vezérlési technológiák terén végzett fejlesztéseknek köszönhetően lehetőség nyílik a meglévő koordináta-mérőgépek átalakítására, ami nagyobb pontosságot, gyorsabb méréseket, több automatikus funkciót és új képességeket biztosít a CAD alapú programozás előnyeinek teljes körű kihasználásával. A jelen gazdasági helyzetben gazdasági és környezetvédelmi szempontból is a meglévő gép felújítása nyújt ésszerű megoldást.

Használja ki jobban koordináta-mérőgépét!

A szenzorok, vezérlők és méréstechnikai szoftverek legkorszerűbb fejlesztései átalakították az új koordináta-mérőgépek teljesítményét. Mivel ezek az új technológiák függetlenek a koordináta-mérőgép vázától, így az Ön régi koordináta-mérőgépén is elérhetőek lehetnek, ami a következő előnyökkel jár:

- **több lehetőség** az egyszerű, gyors és intuitív, CAD alapú programozás és a jóval könnyebben értelmezhető grafikus jegyzőkönyvek készítése által
- **nagyobb teljesítmény** a legújabb szkennelő szenzorok és mozgásvezérlő technológiák használatával
- **több információ** a munkadarabokról az automatizált, több érzékelős mérésnek köszönhetően
- **nagyobb profit** a karbantartási és támogatási költségek csökkenésének köszönhetően
- **annak biztos tudata**, hogy koordináta-mérőgépe kellőképpen felszerelt, ezáltal jövőbeni mérési igényeit is kielégíti

A legtöbb koordináta-mérőgép szerkezete nem áll jelentős kopást okozó, intenzív használat alatt, így ezek a gépek karbantartás és javítás mellett még sok-sok évig üzemképesek maradnak. Sőt! Mivel Ön újból felhasználja a gép felépítményét (amely a berendezés egyik legdrágább komponense), a felújítás költsége egy hasonló tulajdonságokkal rendelkező új gép árának csupán a töredéke.

A méréstechnika forradalma

A díjnyertes REVO® 5-tengelyes szkennelő rendszer eddig nem tapasztalt teljesítményt nyújt az új és meglévő gépeken egyaránt. A szimultán 5 tengelyes mozgás segítségével mérő REVO rendszer még a régi gépeken is lehetővé teszi ...

- **a gyorsabb mérést**, akár 500 mm/mp-es sebességgel is, így a mérés akár 50-szer is gyorsabb lehet, mint a hagyományos 3 tengelyes szkennelés
- **a mért pontok számának növelését**, mégpedig másodpercenként akár 4000 pont rögzítését is, ami pontosabb képet adhat a munkadarab alakjáról

- **a mérés pontosságának javítását** a dinamikai hibákat kizáró 5-tengelyes technikának köszönhetően
- **a mért jellemzők körének bővítését** – a tapintó pozicionálására végtelen számú lehetőség áll rendelkezésre, ami példátlan rugalmasságot biztosít
- **a kompromisszumok nélküli mérést**, ami drasztikusan lecsökkenő mérési időt von magával és 100%-os ellenőrzést is lehetővé tesz az optimális vizsgálat és folyamatszabályozás érdekében

Mindez a következő üzemeltetési előnyökkel jár:

- rövidebb mérési ciklusok
- a CMM-re jellemző szűk keresztmetszetek kiküszöbölése és gyors visszajelzés biztosítása a folyamatokról
- a fej és az érzékelők gyors kalibrálása, ami javítja a gép kihasználtságát
- az indexálás és a tapintószárcsere időigénye csökken, ami több időt biztosít a mérésekre

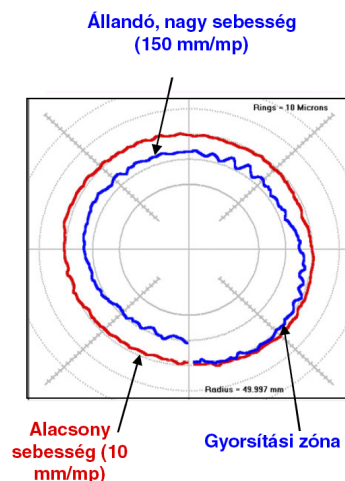
Az 5-tengelyes szkennelési technológia forradalmasítja a CMM gépeken végzett vizsgálatokat.

Áttörjük a dinamikus teljesítmény elérésének korlátait

A számítógéppel vezérelt koordináta-mérőgépek első generációját úgy alakították ki, hogy kapcsoló típusú tapintó mérőfejeket lehessen hozzájuk illeszteni, amelyek különálló pontokat mérnek a munkadarab kulcsfontosságú részein. A mérési folyamathoz a mérőfejre szerelt tapintószárát a munkadarab felszínére kell irányítani állandó sebességgel úgy, hogy a koordináta-mérőgép szerkezete ne gyorsuljon mérés közben. Ez azt jelenti, hogy a gépeknek nem kellett különösebben merevnek lenniük, hogy pontosan mérhessenek.

A 3-tengelyes szkennelés bevezetése változásokat hozott a koordináta-mérőgépek szerkezetében. A szkenneléshez a mérőfejre szerelt tapintószárát végig kell mozgatni a munkadarab mentén, követe annak felületi körvonalait. Furatok és hasonló elemek méréséhez például a mérőfejet körkörös pályán kell mozgatni, hogy a koordináta-mérőgép szerkezetének mozgó elemei (a híd és a főszlop) mérés közben felgyorsuljanak. Ezek a szerkezetek nagyok és nehezek, ezért a felgyorsításukhoz jelentős erőkre van szükség, és elkerülhetetlen, hogy a tapintószár csúcánál olyan tehetetlenségi elhajlások keletkezzenek, amelyeket az – Y tengely esetében a gépágyban található – útmérők nem is érzékelnek.

Ezek a tehetetlenségi erők megcsavarják és elhajlítják a gép szerkezetét, ami olyan mérési hibákat eredményez, amelyek rövid időn belül meghaladhatják a mérésre vonatkozó tűrésértékeket (lásd alább). Sajnos a fizika törvényei szerint a furatok mérésekor a tehetetlenségi erő a mérési sebesség négyzetével egyenes arányban nő, ezért a sebesség növelése a géptervezők erőfeszítései ellenére egyre nehezebben valósítható meg.

Ezen az ábrán a szkennelési sebességnek a mérési pontosságra kifejtett hatását mutatjuk be. A tesztben két szkennelés zajlik egy kalibrált gyűrűs idomszeren különböző sebességekkel.

Az alacsony sebességű szkennelés diagramja (piros) kevés alakhibát mutat, a nagy sebességű szkennelésén (kék) viszont a sugárirányú gyorsulás növekedésével egyenes arányban növekvő mértékű hiba látható, amint a gép eléri a programozott szkennelési sebességet. A mérendő elem túl kicsinek bizonyul a koordináta-mérőgép szerkezetének külső, sugárirányú elhajlása miatt, amit az okoz, hogy a szerkezetre hatással van a köríven történő mozgás során fellépő tehetetlenségi erő.

Még a leggyorsabb, modern gépek szkennelési sebessége is a 80 és 150 mm/mp közötti tartományra korlátozódik, a mérendő elem jellegétől függően. A pontossággal kapcsolatos gyakorlati aggályok (lásd fentebb) miatt azonban a gyártási alkalmazásokban a leggyakrabban a 10 és 25 mm/mp közötti tartományba eső sebességgel végeznek szkennelést.

Az 5-tengelyes szkennelés áttöri ezt a korlátot, elkerülve a gép dinamikus hibái okozta problémát. Az innovatív REVO® szkennelő fej viszont már úgy is képes adatokat gyűjteni, hogy 2 forgótengelye akár másodpercenként 3 fordulatot is megtesz; akár 500 mm/mp-es szkennelési sebesség mellett messze túlhaladva még a leggyorsabb koordináta-mérőgép képességeit is. A dinamikai hibák látszólag legyőzhetetlen problémája megoldódik azáltal, hogy a gépnek mérés közben egyáltalán nem, vagy amikor a gyorsulás nem kerülhető el, csak minimális mértékben kell felgyorsulnia.

Ez az 5-tengelyes szimultán mozgások révén érhető el; a tapintószár mozgását nagy részben a REVO fej végzi. Az új technikára az alábbi ábrákon látható példa:

A vezérlési tényező

A koordináta-mérőgépek teljesítményét befolyásoló egyik legfontosabb tényező a mozgásvezérlő. Egy elavult vezérlőegység leszükhítheti az elvégezhető mérések tartományát, és mindez addig folytatódhat, amíg megszűnik hozzá a támogatás, és megbízhatatlan lesz. Röviden, egy rossz vezérlő tönkretehet egy tökéletes állapotban lévő mérőgépvázat, vagy legalább is csökkentheti annak alkalmazkodóképességét a felhasználó folyamatosan változó igényeihez.

A Renishaw UCC vezérlőegység-család tagjai a koordináta-mérőgépek legtöbb típusához utólagos korszerűsítés (retrofit) keretén belül egyszerűen illeszthetők és a bekötést követően azonnal használhatók. A kapcsoló típusú tapintó mérőfejjel végzett 3 és 5-tengelyes szkennelést támogató verziók felújítási lehetőséget kínálnak az ügyfelek számára, ahogy bővülő igényeik ezt megkívánják. Ezekkel a vezérlőkkel érzékelők széles skálájának problémamentes integrálása oldható meg; emellett olyan korszerű mozgásvezérlési

Az I++ DME protokollnak megfelelő UCC vezérlők segítségével szabadon választhatja ki az igényeinek leginkább megfelelő szoftvert, sőt, akár másik szoftverre is válthat, ha az adott ellenőrzési feladat szükségessé teszi.

funkciókkal rendelkeznek, amelyeknek köszönhetően a tapintószár gyorsabban mozoghat a munkadarab körül, ami zökkenőmentessé és gyorsabbá teszi a szkennelés folyamatát.

Jobb automatizálás

Az 5-tengelyes szkennelés komplex munkadarabok mérésére a legalkalmasabb, ahol a mérési ciklusidők jelenleg igen hosszúak; emellett olyan alkalmazásokban is célszerű használni, ahol nagy számú munkadarab mérésére van szükség és a termelékenység elsődleges szempont. Más esetekben már a meglévő rendszer 3-tengelyes szkennelő érzékelőre vagy tapintószár-cserélős kapcsoló típusú tapintó mérőfejes rendszerre történő lecserélése – vagyis egy kevésbé költséges beruházás – is jelentősen javíthatja a termelékenységet, és fokozhatja az automatizálás hatékonyságát.

A rugalmas moduláris felépítésű tapintók és indexáló fejek által tehetik flexibilisebbé és automatizálhatóbbá a rendszert, hogy a felhasználó egyetlen befogással a munkadarab valamennyi jellemzőjéhez hozzáférhet.

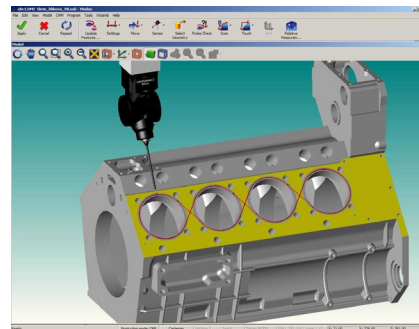
A CAD teljesítménye

A szoftver önmagában talán a legfontosabb oka annak, hogy számos CMM-felhasználó a gép felújítása mellett dönt, mivel a koordináta-mérőgép ezen egységével kerülnek a leggyakrabban kapcsolatba. A lassú programozás, a nehézkes programvégrehajtás, a bonyolult jegyzőkönyvkészítés és az elavult operációs rendszerek mind frusztráció forrásai lehetnek, és ronthatják a termelékenységet.

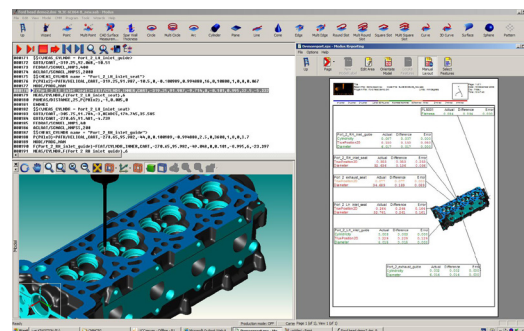
A modern méréstechnikai szoftverek célja a CAD képességeinek teljes mértékű kihasználása; ezt úgy érik el, hogy gyors offline programozást tesznek lehetővé közvetlenül a modellből származó névleges és tűrési adatok segítségével. A jegyzőkönyvezés most már inkább grafikusan, mintsem táblázatosan történik; ezáltal a mérési adatok sokkal könnyebben értelmezhetők, és – ami még fontosabb – könnyebben megtehető a megfelelő válaszlépések.

Az új Renishaw MODUST™ szoftver jó példa erre a tendenciára, tekintve, hogy olyan ipari szabványokra alapul, mint pl. a DMIS programozási nyelv és a koordináta-mérőgép vezérlője által használt I++ DME adatátviteli protokoll.

Olyan teljesítménynövelő funkciók is rendelkezésre állnak, mint például a kifinomult hibátérképezés és a hőmérséklet-kompenzáció.

A CAD alapú programozás csökkenti a fejlesztési időt és offline módban is elvégezhető, ezzel is javítva a CMM termelékenységét.

A grafikus kiértékelések sokkal könnyebben értelmezhetők, mint a táblázatos adatahalmazok.

Fejlessze eszközeit és spóroljon

A napjainkat jellemző, nehéz gazdasági helyzetben a legésszerűbb megoldás, ha megpróbáljuk a lehető legtöbbet kihozni meglévő eszközeinkből. A környezet szempontjából is előnyös, ha ismételten felhasználjuk koordináta-mérőgépünk olyan szervizelhető elemeit (mint pl. az ágy, híd és főszerkezet), amelyek gyártása viszonylag energiaigényes.

A gép főbb elemeinek – például az érzékelők, a vezérlőegység és a szoftver – korszerűbb verziókra cserélése napvilágra hozhatja a koordináta-mérőgép rejtett tartalékait, a legkorszerűbb teljesítményt és egyben időtálló mérés technikai rendszert biztosítva az ügyfél számára.

„Mindent egy helyen” gépkorszerűsítési szolgáltatás

A Renishaw átfogó gépkorszerűsítési szolgáltatása a következőket foglalja magában:

- Új, CAD-alapú MODUS™ mérés technikai szoftver
- Időtálló CMM-vezérlő
- A tapintók páratlanul sokszínű választéka, a TP20 kapcsoló típusú tapintó mérőfejes vizsgálattól egészen az SP25M egységgel vagy a forradalmi 5-tengelyes REVO rendszerrel végzett szkennelésig
- UKAS által akkreditált gépkalibrálás
- 12 hónapos garancia a teljes gépre
- Valamennyi rendszerelem gyors cseréjét biztosító szolgáltatás
- Közvetlen hardver- és szoftvertámogatás a Renishaw-tól

További információért kérjük, látogasson el ide:

www.renishaw.com/cmmretrofit

A Renishaw professzionális gépkorszerűsítési szolgáltatást nyújt: forradalmian új technológiával cseréli le koordináta-mérőgépe összes, teljesítmény szempontjából kritikus jelentőségű elemét.

Az 5-tengelyes szkennelés gyors és gördülékeny ellenőrzést biztosít komplex munkadarabok esetében is, indexálási és tapintószár-cserélési szünetek nélkül.